

потънаха моитѣ новородени свѣтли мисли. Азъ се възвърнахъ въ страшната действителностъ, за да дочакамъ края.

— Брей гяуръ, хайде води ни при чорбаджиитѣ, — рече едноокия и дигна пушката за стрелба.

— Остави го, бе! — Сиромахъ е. Защо ще го затри-вашъ? — продума сѣрмалията.

— Нека умре, нека умре! Нали и той е гяуръ?

— Ни счупенъ грошъ нѣма да излѣзе отъ неговата смъртъ.

Та що отъ това? — отвърна студено едноокия и се обърна къмъ тате. — хайде, тръгвай, бре — води ни при чорбаджиитѣ.

Тате наведе глава, покоренъ на сждбата си, и потегли назадъ, отдето бѣхме дошли. Ние останахме като вкаменени на мѣстото си. Останаха при насъ и турцитѣ, като съпроводи-диха съ погледъ жертвата.

Едва бѣше отминалъ тате двадесетина крачки, едноокия се прецели, цракна спусъка, гръмъ се разнесе и надалече проеца. Тате се сгромоли и топла кръвъ обagri дълбокия снѣгъ.

Свърши се. Край на всѣка надежда. Азъ и Митко бѣхме вече сирачета, а мама вдовица.

Едноокия тѣй лесно гръмна и застрѣля баща ми, тѣй лесно го откъсна отъ живота, просто като да откъсна нѣкое незначително клонче, или като да оброни ябълка отъ дърво. Защо му бѣше това убийство? Полза ли принесе на падишаха, на царщината, на своитѣ сънародници, на себе си? Жертвитѣ на духовната слѣпота — на невежеството сж по-многобройни, отколкото на алчността и егоизма.

— Сега васъ ще караме — рече ни едноокия. Ще ви предадемъ на черкезитѣ — да ви изколятъ. Ние нѣма да си мърсимъ ржцетѣ съ жени и деца. Ще има и черкезитѣ, какво да зематъ отъ васъ за труда. Дрехитѣ ви не сж вехти.

И подкараха ни на долу къмъ Бистра. Ние вървѣхме. Дали останѣхме съ турцитѣ при тате, или ни отведѣха при черкезитѣ, бѣше ни все едно. Това, което стана предъ нашитѣ очи, направи ни равнодушни къмъ живота. Всички